

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ RB CARE MODEL

สภาพปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ปัจจุบันเกิดความเปลี่ยนแปลงและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการแข่งขันในทุกๆ ด้าน ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม ด้วยเหตุนี้สถานศึกษา จึงเป็นส่วนสำคัญในการสร้างคนที่มีคุณภาพ มีศักยภาพ มีปัญญา และพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลง ภายใต้นโยบายสำคัญของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ ๑ ด้านความปลอดภัย และจุดเน้นที่ ๒ เสริมสร้างระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยของนักเรียน ด้วยระบบมาตรฐานความปลอดภัย กระทรวงศึกษาธิการ (MOE Safety Platform) ทั้งนี้การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาการแข่งขันทุกรูปแบบ ก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด ซึ่งล้วนแต่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกาย ของทุกคน จนนำไปสู่การเกิดปัญหาและสภาวะวิกฤติทางสังคม

ดังนั้น ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ให้มีความสมบูรณ์พร้อม อย่างเป็นองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนให้มีทักษะในการดำรงชีวิต จึงจำเป็นที่ทุกโรงเรียนในฐานะหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตผู้เรียนและแก้วิกฤติสังคม จึงควรนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาประยุกต์ใช้ และพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

โรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราชู ประจำปี ได้เห็นความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ข้าพเจ้าจึงพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ RB CARE MODEL ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล คัดกรองนักเรียน เยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคน ประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกห้องเรียน เพื่อไม่ให้นักเรียนเสียสิทธิประโยชน์ต่างๆ อีกทั้งโรงเรียนสามารถป้องกัน แก้ไขปัญหา พัฒนาและส่งเสริม โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมแก้ไขปัญหาจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในการพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นคนดี คนเก่งและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและปรับประยุกต์การดำเนินงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

การเสริมสร้างความเข้มแข็งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ RB CARE MODEL ภายใต้กระบวนการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กระบวนการดำเนินงาน

ขั้นวางแผน (Plan)

- ความรับผิดชอบ ภาระหน้าที่ (R : Responsibility)
กำหนดภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบของครู โดยการประชุมชี้แจงคณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดทำโครงการ/กิจกรรม

ขั้นปฏิบัติตามแผน (Do)

- กล้าคิด กล้าทำในสิ่งที่ดี (B: Bravery)

แต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในการดำเนินการ เช่น การประชุม
ผู้ปกครอง เยี่ยมบ้านนักเรียน

- กระบวนการสร้างความเข้าใจ (C : Comprehension)

กระบวนการสร้างความเข้าใจในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ขั้นตรวจสอบ(Check)

- กระบวนการเข้าถึงในการคัดกรองนักเรียน (A : Accession)

กระบวนการเข้าถึงในการคัดกรองนักเรียน เพื่อให้ครูเข้าถึงตัวตนและสาเหตุของปัญหาที่แท้จริงของนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความไว้วางใจต่อคุณครู

- กระบวนการเรียนรู้และการปรับตัวให้ทันกับปัญหา (R : Relevancy)

กระบวนการเรียนรู้และการปรับตัวให้ทันกับปัญหา โดยรวบรวมข้อมูลที่ได้เพื่อนำไปใช้ในการให้ความช่วยเหลือในรูปแบบต่างๆ เช่นการคัดกรองนักเรียนยากจน การให้ทุนการศึกษา

ขั้นปรับปรุงการดำเนินงาน (Act)

- ประเมินผล สรุปผล รายงานผล (E :Evaluation)

ประเมินผล สรุปผล รายงานผล นำข้อที่ควรปรับปรุงหรือผลของการดำเนินกิจกรรมที่ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ นำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

๓. ผลลัพธ์ การพัฒนาที่คาดหวัง

เชิงปริมาณ

- ร้อยละ ๙๕ ของ ครู บุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ สามารถดูแลนักเรียนในด้านการสร้างโอกาส สร้างความปลอดภัยทุกรูปแบบ
- ร้อยละ ๙๕ ของผู้เรียน เรียนดีมีความสุข มีวิถีชีวิต มีคุณภาพตามนโยบายและจุดเน้น สพฐ.
- ร้อยละ ๙๕ ของผู้เรียนมีทักษะทั้ง ๕ สมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑
- ร้อยละ ๙๐ ของผู้เรียนมีผลการเรียน ระดับ ๒.๓ ขึ้นไป
- ร้อยละ ๑๐๐ ของผู้เรียนได้รับการเยี่ยมบ้าน เพื่อการรับทราบข้อมูลเชิงประจักษ์ และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ระหว่างครู นักเรียนและผู้ปกครอง
- ร้อยละ ๙๕ ของผู้เรียนจบการศึกษาตามเกณฑ์ที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด
- ร้อยละ ๘๐ ของผู้เรียนได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

เชิงคุณภาพ

๑. ผู้เรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือ และมีโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน มีความปลอดภัยทุกรูปแบบ มีทักษะทั้ง ๕ สมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ สู้สังคมคุณภาพ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

๒. ครูเป็นครูมืออาชีพในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แยกความแตกต่างระหว่างบุคคล วัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง

๓. โรงเรียนบริหารการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิ ผลที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน